

О. М. Мироненко

Конгрес трудового народу України

КОНГРЕС ТРУДОВОГО НАРОДУ УКРАЇНИ – представницький орган (відомий також під назвою **Трудовий конгрес України**). Скликаний у січні 1919 в Києві [Директорією УНР](#). Делегатів обирали на основі затвердженої нею Інструкції про вибори від 5 січня. Тимчасова комісія зі скликання конгресу зареєструвала 287 представників від Наддніпрянщини та 48 – від Наддністрянщини. Серед депутатів – [В. Винниченко](#), [М. Грушевський](#), [С. Петлюра](#). К. т. н. У. відбувся у приміщенні Київського оперного театру. 22 січня на Софійській площі проголошено [Акт злуки УНР і ЗУНР](#), скріплений Універсалом Директорії, наступного дня його ратифікував конгрес. Ключовим на першій сесії було питання подальшого державотворення. К. т. н. У. заслухав доповіді про роботу Директорії (В. Винниченко), діяльність уряду (*В. Чехівський*), оборону України (*С. Петлюра*), становище на селі (*М. Шаповал*) тощо. У ході дискусій в останній день роботи К. т. н. У. 28 січня прихильники Директорії (центристи) домоглися ухвалення Тимчасової конституції УНР у вигляді Закону про форми влади на Україні. Після цього конгрес передав владу Директорії, що мала поповнитися представниками Наддніпрянщини.

Документи до наступної сесії, яку заплановано скликати через місяць, готували новостворені комісії: оборони республіки, земельна, освітня, бюджетна, закордонних справ, харчових справ, праці. Виконавчу владу уособлювала *Рада народних міністрів УНР*, підзвітна К. т. н. У., а під час перерви між його засіданнями – Директорії. Універсал конгресу декларував обов'язковість закріплення демократичного ладу в Україні. Уряд і комісії мали розробити нову Інструкцію про вибори до Трудових рад і підготувати окремий закон про вибори Всенародного парламенту Незалежної Соборної Української Республіки. К. т. н. У. зобов'язав Директорію і Раду народних міністрів УНР провести земельну реформу, в основі якої – передача селянам землі без викупу; дбати про подолання безробіття шляхом відновлення промисловості; закріпити рев. здобутки українського пролетаріату; боронити УНР від зовнішніх ворогів. Конгрес фактично легітимізував владу Директорії, поповнив її склад, надав їй право ухвалювати закони з наступним затвердженням черговою сесією К. т. н. У.

Наступна й остання сесія конгресу відбулася 21–22 березня 1919 у м. Кам'янець-Подільський (нині Хмельн. обл.). Однак через політичну нестабільність його рішення не реалізовано, а створений ним Надзвичайний комітет охорони республіки саморозпустився 28 березня того ж року.

Рекомендована література

1. Мазепа І., Феденко П. З історії української революції. Прага, 1930;
2. Бандурка О. М., Древаль Ю. Д. Парламентаризм в Україні: становлення і розвиток. Х., 1999;
3. Мазепа І. Україна в огні й бурі революції 1917–1921. К., 2003.

Бібліографічний опис:

Конгрес трудового народу України / О. М. Мироненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4668>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).